

DE IURE

PRIPOMÍNAME SI 90. VÝROČIE NARODENIA PROF. PLANKA

Získali sme cenu Judikát roka

Otvorili sme Informačné centrum

Spolupráca s Univerzitou Mateja Bela

Súdna rada v novom zložení

2 / 2017

ISSN 2453-8558

Vydáva: Najvyšší súd Slovenskej republiky, Župné námestie č. 13, 814 90 Bratislava | www.nsud.sk

Získali sme cenu Judikát roka 20174

Konferencia predsedov Najvyšších súdov Strednej a Východnej Európy.....12

Informačné centrum.....5

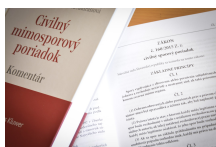
Britský veľvyslanec.....13

Memorandum o spolupráci s UMB.....6

JUDr. Jana Bajánková.....14

Prvé zasadnutie veľkého senátu.....7

JUDr. Daniel Hudák.....18

Karlovarské právnické dni8

JUDr. Lenka Praženkova.....22

Delegácia z Nemeckého spolkového najvyššieho súdu.....9

JUDr. Juraj Schwarcz.....26

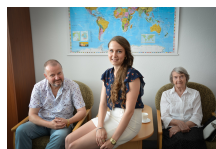
Azylové právo a sudkyne z Tbilisi.....10

Predseda Všeobecného súdu Európskej únie Marc Jaeger prednášal v Justičnej akadémii v Omšeni.....28

Výmenný program Justičnej akadémie.....11

Tradícia pokračuje.....33

Noví asistenti.....38

Vážené kolegyne,

Vážení kolegovia,

aj v nasledujúcom vydaní informačného občasníka Najvyššieho súdu Slovenskej republiky „DE IURE“ máme príležitosť informovať Vás o niektorých významných udalostiach, ktoré sa uskutočnili v ostatnej dobe na najvyššom súde. Prináša zaujímavé rozhovory s významnými osobnosťami na úrovni Európskej únie - s predsedom Všeobecného súdu Európskej únie s Marcom Jaegerom, s JUDr. Jurajom Schwartzom – zástupcom Slovenskej republiky na Všeobecnom súde Súdneho dvora EÚ.

Prináša tiež rozhovory s osobnosťami slovenskej justície – s novozvolenou predsedníčkou Súdnej rady SR – JUDr. Lenkou Praženkovou, s odchádzajúcou pani predsedníčkou tejto inštitúcie – s JUDr. Janou Bajánkovou a s novozvoleným členom Súdnej rady – JUDr. Danielom Hudákom.

Veľmi cenný je však rozhovor s pani profesorkou JUDr. Ol'gou Plankovou, CSc., jej synom JUDr. Tomášom Plankom, ako aj vnučkou JUDr. Ivetou Plankovou. Osobitný ráz mu treba pripísať najmä preto, že je súčasne aj vzácnou spomienkou na pána profesora Karola Planka, DrSc., ktorý bol v rokoch 1993 – 1996 predsedom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, na ktorého si s radosťou a s veľkou vďakou spomíname. Dovoľujem si využiť túto príležitosť aj na poďakovanie pani profesorke JUDr. Ol'ge Plankovej, CSc. za jej ochotu poskytnúť nám tento rozhovor.

Ďalej sa dozviete, že 25. mája 2017 došlo k uzavretiu memoranda o vzájomnej spolupráci medzi Najvyšším súdom Slovenskej republiky a Univerzitou Mateja Bela v Banskej Bystrici, čo predstavuje významnú spoluprácu právnej vedy s súdnej praxe; táto spolupráca vždy viedla ku komplexnejšiemu a kvalitnému rozpracovaniu nastoleného problému.

Dôležitou informáciou je, že veľký senát najvyššieho súdu (zriadený v zmysle nového Civilného sporového poriadku) vydal svoje prvé rozhodnutia, ktorými „uviedol do života“ tento nový procesný predpis.

V tomto čísle sa tiež dočítate, na koho môžeme byť právom hrdí z hľadiska publikačnej, ako aj z hľadiska činnosti rozhodovacej. Dozviete sa tiež aj o dôležitých prijatiach medzinárodného charakteru a vôbec, o medzinárodných aktivitách našej inštitúcie.

Možno stručne uzavrieť odporúčaním: Prečítajte si náš časopis a dozviete sa o činnosti a živote najvyššieho súdu niečo viac než len to, čo prinášajú médiá.

Zároveň Vám chcem, aj týmto spôsobom, zaželať príjemné prežitie letných dní a dovoleníek.

JUDr. Daniela Švecová

predsedníčka

Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

Získali sme cenu Judikát roka 2017

Cenu **Judikát roka 2017** získal senát správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky za rozhodnutie 10 Sza 12/2016. Súťaž zorganizoval už po štvrtýkrát týždenník TREND a Občianske združenie Za otvorenú justíciu.

V danom prípade išlo o zaistenie žiadateľky o azyl z Afganistanu a jej troch maloletých detí a hoci zákon o pobyte cudzincov vo výnimočných prípadoch umožňuje zaistiť aj žiadateľa o azyl, ak na dosiahnutie účelu nie je možné využiť menej závažné prostriedky, v danom prípade neboli splnené podmienky na zaistenie žiadateľky o azyl, pretože Oddelenie cudzineckej polície neskúmalo dostatočne alternatívy zaistenia. Zaistená cudzinka totiž deklarovala, že disponuje finančnou hotovosťou vo výške 6.500 Eur, takže do úvahy prichádzalo zloženie peňažnej záruky.

Senát rozhodoval v zložení **JUDr. Elena Berthotyová, predsedníčka a členky JUDr. Jana Henčeková a JUDr. Katarína Benczová**. Predsedníčka senátu JUDr. Elena Berthotyová si cenu Judikát roka 2017 prevzala dňa 25. 4. 2017 s týmito slovami: *„Roky 2015 a 2016 môžeme s pokojným svedomím označiť za roky utečencov. Nie na Slovensku, ale v Európe. Rok 2016 však môžeme nazvať rokom, kedy najvyšší súd prijal niekoľko prelomových rozhodnutí vo veciach azylu aj zaistenia cudzincov. Víťazný judikát je jedným z nich. Rozhodnutie najvyššieho súdu, ktorým sme zrušili rozhodnutie o zaistení matky a jej troch maloletých detí a nariadili sme ich bezodkladné prepustenie zo zaistenia posielajú jasný odkaz, že **deti by nemali byť postihované za imigračný status svojich rodičov** (t. j. za to, že ich rodičia cestujú bez potrebných dokladov, resp. s pozmenenými dokonca s falšovanými dokladmi), ani za ich predchádzajúce správanie, ktoré je vyhodnocované ako riziko úteku.“*

Senát vychádzal z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP), ktorá vo viacerých prípadoch (vo veci *Popov proti Francúzsku*, vo veci *Mubilanzila Mayeka proti Belgicku*, *Muskhadzhiyeva proti Belgicku*), konštatovala, že umiestnenie detí v zariadeniach, kde boli pozbavené osobnej slobody, bolo porušením čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa a čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských právach a základných slobôd.

Dr. Berthotyová v ďakovnej reči uviedla, že nominácia, ale aj víťazstvo tohto judikátu, je podľa nej dôkazom toho, že táto krajina nemôže byť na tom až tak zle, keď zvíťazí judikát ochraňujúci základné práva, hodnoty humanizmu a práva dieťaťa.

Text: Boris Urbančík

Informačné centrum

Kancelária Najvyššieho súdu Slovenskej republiky otvorila 3. mája 2017, v budove na Župnom námestí č. 13 v Bratislave, informačné centrum, ktoré verejnosti zjednoduší prístup k informáciám, ich sústreďením na jednom mieste.

Činnosť informačného centra spočíva najmä v poskytovaní informácií o stave súdneho konania, vedeného na Najvyššom súde Slovenskej republiky, účastníkom tohto konania, vo vydávaní úradných potvrdení zo súdneho spisu, či v poskytovaní informácií, týkajúcich sa termínov pojednávaní jednotlivých kolégií Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Medzi činnosti novovybudovaného informačného centra tiež patrí vyznačovanie právoplatnosti a vykonateľnosti na rovnopisoch rozhodnutí súdu, vyhotovovanie kópií, či zabezpečovanie nahliadania do súdnych spisov účastníkom konania, alebo ich právny zástupcom (na základe vopred dohodnutého a potvrdeného termínu), s výnimkou nahliadania do súdneho spisu na žiadosť obžalovaného, ktorý je vo väzbe, alebo vo výkone trestu odňatia slobody. Tieto úkony bude naďalej realizovať kancelária trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

Text: Jana Píšová

Memorandum o spolupráci s UMB

Predsedníčka Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (NS SR) JUDr. Daniela Švecová a rektor Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici (UMB) doc. Ing. Vladimír Hiadlovský, PhD., podpísali dňa 25. 5. 2017 Memorandum o vzájomnej spolupráci.

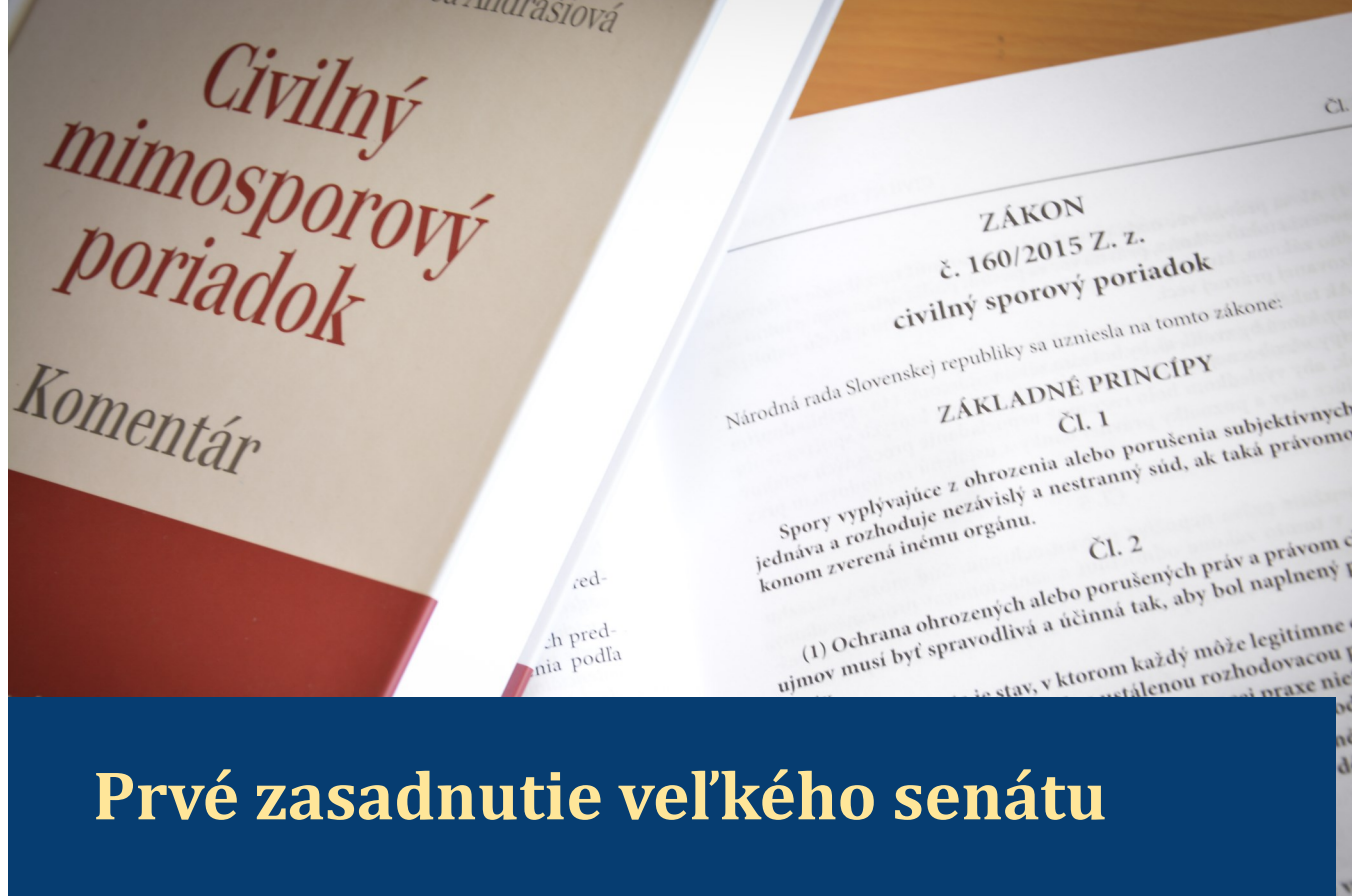
Obe inštitúcie budú spolupracovať predovšetkým vo vzdelávaní a odbornej príprave študentov univerzity a vo vzájomnej výmene informácií, kontaktov a skúseností.

Najvyšší súd sa okrem iného zaviazal k poskytovaniu možnosti absolvovania odbornej stáže študentom univerzity, v rozsahu určenom vzájomnou dohodou. Odborné stáže budú realizované pod vedením sudcu alebo asistenta sudcu najvyššieho súdu, pričom budú bezplatné. Na základe vzájomnej spolupráce NS SR, tiež bezplatne, sprostredkuje vedecko-pedagogickým zamestnancom UMB odborné konzultácie so sudcami a s asistentmi sudcov najvyššieho súdu. Sudcovia a asistenti NS SR, s ich súhlasom a bezodplatne, budú pôsobiť ako konzultanti alebo oponenti bakalárskych či diplomových záverečných prác, alebo ako členovia skúšobnej komisie na štátnych skúškach.

Univerzita v rámci spolupráce umožní zastúpenie sudcov najvyššieho súdu v orgánoch akademickej samosprávy univerzity a jej jednotlivých fakúlt. Umožní zastúpenie sudcov a asistentov sudcov najvyššieho súdu v autorských kolektívoch vedeckých a iných publikácií vydávaných univerzitou a jej jednotlivými fakultami v rozsahu určenom vzájomnou dohodou. Sudcovia alebo ich asistenti budú môcť vykonávať pedagogickú činnosť v bakalárskych a magisterských študijných programoch na univerzite v rozsahu určenom vzájomnou dohodou.

Memorandum o vzájomnej spolupráci je uzatvorené na dobu neurčitú.

Text: Boris Urbančík

Prvé zasadnutie veľkého senátu

Dňa 19. apríla 2017 zasadol po prvý raz od účinnosti Civilného sporového poriadku (CSP) veľký senát občianskoprávného kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý riešil zásadnú výkladovú otázku vzájomného vzťahu ustanovení § 420 a § 421 tohto nového procesného kódexu.

Veľký senát pomerom hlasov 7 : 0 dospel k právnomu záveru, podľa ktorého je neprípustné, aby strana sporu v podanom dovolaní kumulovala dôvody prípustnosti dovolania zároveň podľa § 420 aj § 421 CSP. Pokiaľ ale napriek tomu dovolateľ uvedie, že jeho dovolanie je prípustné podľa § 420 a tiež § 421 CSP, dovolací súd sa obmedzí na posúdenie prípustnosti dovolania iba podľa ustanovenia § 420 písm. a/ až f/ CSP.

Právny názor vyjadrený v rozhodnutí veľkého senátu je pre senáty najvyššieho súdu záväzný (§ 48 ods. 3 CSP).

Rozhodnutie veľkého senátu vo veci sp. zn. 1 VCdo 2/2017 je uverejnené na webovej stránke najvyššieho súdu.

Text: JUDr. Soňa Mesiarkinová

Karlovarské právnícké dni

V dňoch 8.-10. júna 2017 sa konal jubilejný XXV. ročník konferencie **Karlovarské právnícké dni**, ktorého súčasťou bolo aj tradičné slávnostné odovzdávanie cien. Cenu za najhodnotnejšiu právnickú publikáciu získala publikácia : Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár Praha : C. H. Beck, 2016. 1540 s.

Slovenský autorský kolektív (ktorého súčasťou boli aj sudkyne občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky **Soňa Mesiarkinová** a **Jana Bajánková**) získal túto prestížnu autorskú cenu za najhodnotnejšiu právnickú publikáciu v ČR a SR ako celkový víťaz prvýkrát. Autorskú cenu konferencie za najhodnotnejšiu pôvodnú právnickú publikáciu môže získať dielo vydané v uplynulom roku v Českej alebo Slovenskej republike, ktoré je tvorivým prínosom pre právnu teóriu a prax. Autorská cena za najhodnotnejšiu právnickú publikáciu je udeľovaná od roku 1998 na základe návrhov 299 významných osobností z oblasti práva ČR a SR.

Text: JUDr. Soňa Mesiarkinová

Delegácia z Nemeckého spolkového najvyššieho súdu

Nemecká delegácia pätnástich sudcov a jedného prokurátora, navštívila v dňoch 29. až 31. mája 2017 niekoľko slovenských inštitúcií, vrátane Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (NS SR), kde ich privítala jeho podpredsedníčka, JUDr. Jarmila Urbancová.

Nemeckí kolegovia dočasne pracujú na Spolkovom najvyššom súde. Sú vysokokvalifikovanými členmi súdneho systému a kandidátmi na vysoké pozície. Nemecký Spolkový najvyšší súd so sídlom v meste Karlsruhe, pravidelne organizuje študijné pobyty pre ich členov do európskych krajín. Tento rok sa podujali navštíviť Slovensko. Delegáciu zaujímala organizácia NS SR a podmienky prípustnosti jednotlivých prípadov. Informovali sa o počte prípadov, ktoré ročne napadnú na NS SR. Rovnako ich zaujímala priemerná dĺžka vybavenia súdnych konaní.

JUDr. Jarmila Urbancová ich oboznámila s počtom sudcov a asistentov, pracujúcich na NS SR, s vydaním nového civilného a správneho procesného kódexu, s veľkosťou senátov NS SR, ako aj s tým, že zo súdnych pojednávaní je možné, podľa platnej legislatívy Slovenskej republiky, vyhotovovať zvukovú stopu. Spoločne diskutovali aj o využití informačných technológií pri výkone súdnictva, a o výhodách či nevýhodách tejto rozvíjajúcej sa praxe. Podpredsedníčka NS SR pripomenula aj vytvorenie Odboru dokumentácie, analytiky a komparatistiky NS SR, ktorý vykonáva úlohy, v súčinnosti s predsedami kolégií a sudcami poverenými zjednocovaním judikatúry, v záujme zaistenia jednoty a zákonnosti rozhodovania v referáte trestnej, civilnej, obchodnej a správnej agendy.

Okrem najvyššieho súdu, nemecká delegácia navštívila Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky a Justičnú akadémiu Slovenskej republiky. Diskutovali aj s predstaviteľom slovenskej advokácie, ako aj s členmi Nemecko-slovenskej obchodnej a priemyselnej komory.

Text: Matej Jančošek

Azylové právo a sudkyne z Tbilisi

Dňa 6. júna 2017 sa na pôde NS SR uskutočnila návšteva gruzínskych sudkýň z Mestského súdu v Tbilisi, ktorú zorganizovalo zastúpenie Úradu vysokého komisára OSN pre utečencov na Južnom Kaukaze. Dôvodom zahraničnej pracovnej cesty gruzínskych sudkýň bolo zoznámenie sa s azylovým právom na Slovensku a s jeho uplatňovaním. Cieľom návštevy na NS SR bolo oboznámenie sa s prácou a postupmi sudcov Správneho kolégia, ktorý sa venujú azylovému právu. Tejto úlohy sa zhostila JUDr. Elena Berthotyová, PhD. a JUDr. Ján Šikuta, PhD..

Na úvod doktorka Berthotyová informovala o vývoji azylového práva na Slovensku, o tom, že pôvodný zákon o utečencoch bol nahradený zákonom č. 480/2002 Z.z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej iba „zákon o azyle“), ktorý s Ústavou Slovenskej republiky a Dohovorom o právnom postavení utečencov z 28. júla 1951 (Ženevská konvencia o utečencoch) tvoria piliere azylového práva na Slovensku.

Ďalej poukázala na to, že z judikatúry najvyššieho súdu vyplýva, že Azyl nie je univerzálny nástroj pred porušovaním akýchkoľvek ľudských práv, ale slúži ako ochrana pred prenasledovaním z dôvodov striktnie vymedzených a teda nepokrýva celú škálu porušovania ľudských práv len tých, ktoré sa bezprostredne týkajú dôvodov špecifikovaných v zákone o azyle a v Ženevskej konvencii o utečencoch, čo ilustrovala na viacerých prípadoch z praxe.

Úrad vysokého komisára OSN pre utečencov pripravil Gruzínskym sudkyniam aj návštevu Bratislavského krajského súdu a migračného úradu aby získali komplexnejší obraz o udeľovaní azylu v Slovenskej republike a priniesli tak domov viaceré postrehy, ktoré by pretavili do svojej praxe v domovine.

Text: Matej Jančošek

Výmenný program Justičnej akadémie

Dňa 7. júna 2017 prijala na pôde NS SR jeho podpredsedníčka JUDr. Jarmila Urbancová, delegáciu sudcov a prokurátorov zo 6 členských štátov Európskej Únie – z Rumunska, zo Španielska, z Francúzska, z Nemecka, z Portugalska a z Poľska. Návštevu NS SR zorganizovala Justičná akadémia v rámci výmenného pobytu v spolupráci s EJTN (European Judicial Training Network – *Európska Justičná Vzdelávacia Sieť*). Účelom programu je oboznámenie sa so sústavou súdnictva Slovenskej republiky. Návšteva najvyššieho súdu je preto jeho neodštiepliteľnou súčasťou.

Poľských sudcov zaujímalo zastúpenie vojenského súdu na NS SR, na čo dostali vysvetlenie, že agenda vojenských súdov sa už od roku 2009 presunula pod všeobecné súdnictvo. Nemeckú sudkyňu zaujímali podrobnosti ohľadne náhodného pridelenia spisov, keďže v Nemecku systém funguje na základe poradia v ktorom boli spisy doručené. Sudcu zo Španielskeho mesta Marbella zase zaujímalo, kde sa vybavujú veci týkajúce sa pracovného práva.

Na otázku Portugalského prokurátora, ktorý chcel vedieť, ako je možné stať sa sudcom NS SR, pani podpredsedníčka reagovala, že výber je otvorený aj pre uchádzačov, ktorí nevykonávajú súdnu prax, avšak úspech týchto uchádzačov na výberových konaniach nie je veľký. Naviac dotýčný uchádzač musí prejsť psychotestmi, bezpečnostnou previerkou, mať právnickú prax najmenej 15 rokov a splniť mnohé ďalšie kritériá. Sudcov a prokurátorov zaujímali kvalifikačné predpoklady pre prijatie asistenta na NS SR. Na Federálnom najvyššom súde v Nemecku môžu byť asistentmi iba sudcovia, ktorí sú tam dočasne umiestnení po dobu troch rokov. V Poľsku musí mať asistent vedecký titul. Pani predsedníčka Občianskoprávného kolégia Soňa Mesiarkinová vyzdvihla český príklad ako nasledovaniashodný, keďže tam si sudca vyberá svojho asistenta sám, čo má pozitívny dopad na výber kvalitnej pracovnej sily a spokojnosť sudcu so svojimi asistentmi.

Sudcovia a prokurátori z návštevy na Slovensku vypracujú podrobné správy, v ktorých vyjadria svoje názory na súdnu sústavu Slovenskej republiky, porovnávajú ju s domácim systémom a prípadne aj uvedú špecifické odporúčania. Z tohto ohľadu, ich návšteva na NS SR splnila svoj cieľ.

Text: Matej Jančošek

Konferencia predsedov Najvyšších súdov Strednej a Východnej Európy

Konferencia predsedov Najvyšších súdov Strednej a Východnej Európy

V dňoch 4. až 7. júna 2017 sa predsedníčka Najvyššieho súdu Slovenskej republiky JUDr. Daniela Švecová na pozvanie pána Pétera Daráka, predsedu Kúrie Maďarska, zúčastnila 7. Medzinárodnej konferencie predsedov najvyšších súdov krajín strednej a východnej Európy. Konferencia sa odohrala v hlavnom meste Maďarska - Budapešti. Spolu s Kúriou Maďarska konferenciu spoluorganizoval CEELI Inštitút so sídlom v Prahe.

Zástupcovia najvyšších súdov diskutovali na najvyššej úrovni o inštitucionálnej a individuálnej nezávislosti súdnictva a sudcov, o ich ochrane od vonkajších tlakov a vplyvov, ale aj o financovaní súdnictva, prípravách a predkladaní rozpočtov súdov. Témami konferencie boli efektívne vzdelávanie právnikov či budovanie verejnej podpory súdnictva. Zástupcovia jednotlivých krajín debatovali o zjednodušení postupov pri konaniach o opravných prostriedkoch a tým hľadali cestu k zlepšeniu prístupu k spravodlivosti. Predsedovia najvyšších súdov si vymenili svoje skúsenosti s eliminovaním vysokého nápadu nových vecí a prietahov v konaní. Do budúcnosti nahliadli účastníci konferencie pri témach Inovácie v súdnych reformách, Elektronický spis, či Strategické plánovanie pre súdy. Predsedníčka najvyššieho súdu Daniela Švecová sa v diskusii aktívne vyjadrila takmer ku všetkým témam prejednávaným na konferencii.

Na konferencii sa zúčastnili predsedovia najvyšších súdov Albánska, Azerbajdžanu, Bosny a Hercegoviny, Chorvátska, Českej republiky, Estónska, Gruzínska, Maďarska, Kosova, Lotyšska, Litvy, Čiernej Hory, Poľska, Ruska, Rumunska, Srbska, Slovenska, Slovinska a Ukrajiny. Špeciálnym hosťom bol zástupca Najvyššieho ľudového súdu Číny. Za CEELI Inštitút sa zúčastnili pán John Walker, sudca Federálneho Odvolacieho súdu USA, pán Clifford Wallace, sudca Federálneho Odvolacieho súdu USA a pán Christopher Lehmann, výkonný riaditeľ CEELI Inštitútu.

Text: Ján Martvoň

Britský veľvyslanec

Dňa 9.5.2017 zavítal na pôdu NS SR veľvyslanec Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska Andrew Garth, so zámerom oboznámiť sa s tým ako NS SR vníma dĺžku rozhodovania sporov, dôveru občanov v súdnictvo a ako rozvíja ďalšie podporné činnosti, ktoré prispievajú ku kvalitnejšiemu výkonu súdnictva na Slovensku.

Predseda Najvyššieho súdu informovala o fungovaní a štruktúre súdnictva na Slovensku, o zmenách uskutočnených od jej nástupu do funkcie, ako aj o pripravovaných zmenách v oblasti transparentnosti, otvorenosti, efektivity a na to nadväzujúcu potrebnú zmenu legislatívy. Cieľom ďalších zmien má byť v prvom rade zníženie nápadu nových prípadov na súd a skrátenie dĺžky vybavovania jednotlivých vecí.

Pán veľvyslanec poukázal na to, že v Spojenom kráľovstve reformy začínajú na nižších stupňoch, teda, že nižšie súdy majú veľký vplyv na to ako spoločnosť vníma súdnictvo, pretože sú prvé s ktorými sa občan dostáva do styku. Pani predsedníčka povedala, že NS SR nemôže zavádzať reformy nižších súdov, avšak od 1.7.2016 je v platnosti nový sporový poriadok, ktorý by mal urýchliť činnosť nižších súdov, aj keď ešte potrvá, kým si ho nižšie súdy osvoja.

Na záver stretnutia pán veľvyslanec vysvetlil, že pri odstúpení Spojeného kráľovstva z EÚ, bude musieť Británia a Severné Írsko nahradiť všetky programy spolupráce, ktoré sú teraz realizované cez Brusel bilaterálnymi programami. Preto navrhol, aby sa vytvoril zoznam priorít, ktorý by nastavil rámec novej spolupráce so Spojeným kráľovstvom. Pani predsedníčka uvítala túto príležitosť.

Onedlho na to, 17.5.2017 navštívil Najvyšší súd Spojeného kráľovstva hovorca NS SR, pán Boris Urbančík, ktorého prijal jeho náprotivok, hovorca Najvyššieho súdu Spojeného kráľovstva, pán Ben Wilson. Dôvodom ich stretnutia bolo porovnanie fungovania oddelenia komunikácie s verejnosťou a výmena osvedčených postupov. Tieto stretnutia svedčia o rozvíjajúcej sa spolupráci medzi najvyššími súdmi oboch krajín a perspektíve ich ďalšieho pozitívneho vývoja.

Text: Matej Jančošek

JUDr. Jana Bajánková

Po desiatich rokoch opúšťa brány Súdnej rady Slovenskej republiky. Ako nominantka sudcov tu strávila dve funkčné obdobia, najprv ako členka Súdnej rady, neskôr ako jej predsedníčka. Zároveň je jedinou ženou, ktorá doposiaľ viedla tento ústavný orgán sudcovskej legitimacy. Reč je o JUDr. Jane Bajánkovej, ktorá sa v týchto dňoch vracia na Najvyšší súd Slovenskej republiky, kde bude pôsobiť ako sudkyňa. S dámou, ktorá vo svete slovenskej justície nie je nijaký nováčik, sme sa stretli pri otvorenom rozhovore.

V septembri 2014 si Vás členovia Súdnej rady Slovenskej republiky zvolili za predsedníčku tejto významnej inštitúcie, kde ste ako členka pôsobili už od roku 2007. Čo pre Vás znamenala táto zmena pozície?

Najväčšou zmenou bolo to, že s novou funkciou mi bol prerušený výkon funkcie sudcu. Teda dočasne som sa musela vzdať môjho celoživotného povolania a takisto pôsobenia na Najvyššom súde SR. Do Súdnej rady som bola v celoslovenských voľbách priamo zvolená kolegami sudcami, voči ktorým som cítila vysokú mieru zodpovednosti za to, ako ich v rade zastupujem. Dovtedy však išlo o prácu popri výkone funkcie sudcu, po zvolení za predsedníčku sa obhajovanie princípov nezávislého súdnictva prechodne stalo mojim hlavným a zároveň jediným úväzkom.

S akými víziami ste nastupovali do tejto funkcie?

Do funkcie som nastúpila v čase, keď sa v externom prostredí viedli veľmi vážne diskusie o budúcnosti sudcovského stavu a justície ako takej. V tom čase bolo pre mňa prioritné, aby v týchto diskusiách bol počuť racionálny hlas sudcovského stavu a garantovať, že nedôjde k ohrozeniu tých princípov, na ktorých je postavené nezá-

vislé a nestranné súdnictvo. Bezprostrednou úlohou bolo tiež prispieť k tomu, aby Súdna rada vykonávala všetky svoje ústavné kompetencie tak, aby podporovala činnosť súdov a nie, aby ich brzdila.

Ako sa za týmto obdobím obzeráte dnes, keď Vaše pôsobenie v Súdnej rade končí?

V prvom rade cítim vďačnosť za to, že mi bola prejavená dôvera a mala som možnosť svojou prácou a hlasom prispieť k tomu, že dnes je Súdna rada Slovenskej republiky rešpektovaným ústavným orgánom, ktorého činnosť je všeobecne vnímaná bez vážnejších problémov. Za to sa chcem poďakovať všetkým kolegom zo Súdnej rady, či už išlo o volených zástupcov sudcov, alebo aj o nominantov iných zložiek štátnej moci. Netvrdím, že sme sa vždy na všetkom zhodli, no pokiaľ išlo o podstatné otázky justície, vždy sme sa vedeli zjednotiť na podpore dobrých riešení.

Čo považujete za najväčší úspech v Súdnej rade počas uplynulej éry?

Prvým úspechom bolo pre mňa to, že Súdna rada SR pracovala skutočne ako kolektívny orgán, v ktorom sa diskutovalo slobodne a na vysokej odbornej úrovni. Dôraz kolegov na dôstojný priebeh rokovaní podľa môjho názoru prispel aj k lepšiemu výkonu ústavných kompetencií rady. Významným faktorom bola aj spolupráca s orgánmi sudcovskej samosprávy a s jednotlivými súdmi, ktorá dodávala legitimitu a vážnosť našim postojom. Na tomto mieste považujem za potrebné poďakovať aj za konštruktívnu podporu zo strany Najvyššieho súdu SR.

Chceli by ste vyzdvihnúť niektoré konkrétne úspechy?

Pokiaľ ide o viditeľné úspechy, tak samozrejme treba zmieniť moderné zásady sudcovskej etiky prijaté v spolupráci s orgánmi sudcovskej samosprávy, ktoré podľa môjho názoru majú svoj vplyv aj na postupné zlepšovanie vnímania dôveryhodnosti súdnictva verejnosťou. Z praktického hľadiska bola dôležitá činnosť rady vo vzťahu k rozhodovaniu o personálnych otázkach, kde sme sa v rámci obmedzených možností snažili čo najviac zohľadniť potreby jednotlivých súdov. Samostatnou kapitolou bola úspešná obhajoba legitímnych nárokov sudcov vo vzťahu k ich pracovno-právnym otázkam. Úspechom je samozrejme aj nové sídlo Súdnej rady v historických priestoroch Miestodržiteľského paláca. Trochu ma mrzí, že sme nenašli dostatočné pochopenie u našich partnerov s opakovanými požiadavkami Súdnej rady na navýšenie počtu sudcov a takisto pokiaľ ide o budovu Najvyššieho súdu SR. Verím, že táto téma bude v najbližšom období rezonovať a podarí sa túto snahu dotiahnuť do úspešného konca.

Tento rok oslávila Súdna rada Slovenskej republiky 15. výročie svojho vzniku. Akoby sa podľa Vás mala ďalej formovať?

Nie som zástanca samoúčelných zmien a osobne by som pred významnejšími zásahmi preferovala stabilitu v tejto inštitúcii. Ved' nakoniec významné zmeny boli schválené len pred niekoľkými rokmi a nemyslím si, že je dobre, aby sa každé volebné obdobie prichádzalo s novými a novými zásahmi. To by, mimochodom, podľa môjho názoru malo platiť aj pre ostatnú legislatívnu činnosť vo vzťahu k justícii. Ak by ale predsa len bola príležitosť otvárať Ústavu SR, myslím si, že by po 15 rokoch bolo vhodné rozšíriť ústavný text o definíciu Súdnej rady SR.

Súdna rada nemala do minulého roka dôstojné priestory na svoj výkon. Vieme, že dnes je to už minulosť a sídli v reprezentatívnych priestoroch. Prispela táto zmena k pozitívnejšiemu fungovaniu Súdnej rady?

Súdna rada Slovenskej republiky získala vlastné priestory, ktoré odzrkadľujú dôležitosť a dôstojnosť tejto inštitúcie. Od prvého júna minulého roka tak sídli priamo v centre mesta, na Hlavnom námestí v priestoroch Miestodržiteľského paláca. Časť z budovy využíva aj Úrad vlády Slovenskej republiky. Napriek tomu naše nové priestory, ktoré mala Súdna rada a Kancelária Súdnej rady k dispozícii postačovali striktné len na realizáciu tých najnutnejších aktivít výkonu Súdnej rady. Po rokovaníach s Úradom vlády Slovenskej republiky sa nám podarilo presadiť ich navýšenie, čo považujeme za významný úspech. Vďaka tomu sme získali priestory, ktoré môžeme využívať aj na iný účel. Už dlhodobo som mala v hlave myšlienku, že Súdna rada a Kancelária Súdnej rady by mali byť prístupnejšie pre sudcovskú spoločnosť. Toto miesto by malo slúžiť celému sudcovskému stavu a to nielen na prostý výkon funkcie, ale sudcov by mala aj združovať a spájať. Za veľký úspech preto považujem, že sa v týchto dňoch začali práce na tzv. meeting pointe. Pôjde o miesto priamo v sídle Súdnej rady, ktoré bude slúžiť na menej formálne debaty. Sudcovia si tu budú môcť v príjemnej a pohodovej atmosfére napríklad preštudovať odbornú literatúru či absolvovať súkromné konzultácie. K dispozícii im bude aj wi-fi pripojenie, malé občerstvenie v podobe kávy či iných nápojov. Vnímam to ako veľmi pozitívny pokrok, pretože Súdna rada je v mojich očiach nielen ústavným orgánom sudcovskej legitimacy, ale aj akousi „alma mater“, kde po novom bude mať každý sudca priestor aj na diskusie so svojimi zvolenými zástupcami.

Minulý rok realizovala Súdna rada Slovenskej republiky prieskum verejnej mienky zameraný na dôveryhodnosť justície na Slovensku. Výsledky svedčia o tom, že dôveryhodnosť justície sa mierne zlepšila, ale z ďaleka nie je ideálna. Aké ďalšie opatrenia by mala prijímať nová Súdna rada vo vzťahu k zvýšeniu dôveryhodnosti občanov v justícii?

Prieskum verejnej mienky sme iniciovali s partermi za účelom presnejšieho zistenia faktorov vplyvujúcich na dôveryhodnosť súdnictva. Skutočne je dobrou správou, že prieskum indikoval mierne zlepšenie, hoci určite nemožno hovoriť o dobrom výsledku. Je to užitočná spätná väzba, aj keď prieskumy verejnej mienky netreba ani preceňovať, ani podceňovať. V každom prípade sa nám podarilo zozbierať sumár zaujímavých údajov, napríklad aj o tom, na základe akých informácií si verejnosť utvára názory o fungovaní justície. Potvrdilo sa, že ide prevažne o informácie z počutia, a teda nie objektívne fakty. Trvalou výzvou súdnej rady, ale aj nás sudcov, je svojou mierou trvale prispievať k tomu, aby verejnosť objektívnejšie vnímala našu činnosť.

Čo by ste odporučili Vášmu nástupcovi - novému predsedovi Súdnej rady SR?

Nemyslím si, že budúcemu predsedovi alebo predsedníčke je potrebné dávať z mojej strany akékoľvek rady. Som presvedčená o tom, že členovia vyberú spomedzi seba takého kandidáta, ktorý nielen nadviaže na všetko dobré, čo sa nám spoločne podarilo v posledných rokoch, ale aj príde s novými témami posúvajúcimi diskusiu o riešení problémov justície dopredu. Novej predsedníčke alebo predsedovi chcem v tomto úprimne zaželať veľa úspechov.

Tešíte sa, že sa na návrat do výkonu svojej funkcie na Najvyšší súd SR?

Áno. Funkcia sudcu je mojim celoživotným povoláním a úprimne sa teším, že sa budem môcť nerušene venovať práci v rámci Občianskoprávneho kolégia, kde mám nielen výborných a odborne zdatných kolegov ale aj dobrých priateľov.

Ďakujem veľmi pekne za rozhovor, v kariérnom živote Vám prajem veľa úspechov a správnych rozhodnutí.

Text: Veronika Vasilková

Foto: Radoslav Hoblík

JUDr. Jana Bajánková

Dátum narodenia: 13. júna 1959,
Bratislava

Vzdelanie:

1977 – 1982 – Právnická fakulta Univerzity Komenského, Bratislava

1988 - II. atestácia v rámci rezortu Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky

Profesionálne pôsobenie:

1982 – 1985 - justičná čakatel'ka, Okresný súd Bratislava – vidiek

1985 – 1989 – predsedníčka senátu, Okresný súd Bratislava – vidiek

1989 – 1991 - sudkyňa, Krajský súd Bratislava

1992 – 1996 – predsedníčka senátu, Krajský súd Bratislava

1997 – 2002 – sudkyňa, Najvyšší súd Slovenskej republiky

2003 – 2006 – predsedníčka senátu, Najvyšší súd Slovenskej republiky

2006 – 2014 – predsedníčka kolégia, Najvyšší súd Slovenskej republiky

2007 – 2017 – členka Súdnej rady Slovenskej republiky

2014 – 2017 – predsedníčka Súdnej rady Slovenskej republiky

Ostatné činnosti a aktivity:

2006 – externá členka pedagogického zboru, Justičná akadémia Slovenskej republiky

2007 - členka Rekodifikačnej komisie pre nový Občiansky zákonník

2007 – 2014 – členka pedagogického zboru, Právnická fakulta Univerzity Komenského, Bratislava, Paneurópska vysoká škola práva

2012 – 2015 - členka komisie pre rekodifikáciu civilného procesného práva

2017 - členka Rady Justičnej akadémie Slovenskej republiky

JUDr. Daniel Hudák

Pán doktor, blahoželáme Vám k úspechu vo Voľbách členov Súdnej rady volebných sudcami, ktoré sa konali 23. mája 2017. Uzatvárate okruh úspešných kandidátov, preto by nás zaujímalo s akými očakávaniami ste kandidovali do týchto volieb? Prekvapila Vás dôvera, ktorú Vám prejavili sudcovia?

V prvom rade musím poďakovať všetkým tým, ktorí ma vo voľbách podporili a dali mi hlas, a aj Vám za blahoželanie k dosiahnutému úspechu. Som rád, že mi týmto spôsobom kolegovia vyjadrili dôveru a musím sa priznať, že som veril, že budem úspešný, pretože keby som neveril asi by som odmietol podporu tých, ktorí ma navrhli za kandidáta do Súdnej rady. Podľa mňa je podstatné to, že mi kolegovia vyslovili dôveru, zvolili ma do Súdnej rady a je jedno, či uzatváram okruh úspešných kandidátov alebo by som skončil ako prvý. Sľubujem voličom, ktorí mi vyjadrili podporu, ale aj všetkým sudcom, ktorí podporili iných kandidátov, že budem v Súdnej rade hájiť ich záujmy a nepodľahnem žiadnym politickým ani iným vplyvom.

Čo bolo pre Vás motiváciou a podnetom pre kandidatúru?

Som v Súdnej rade už tretie funkčné obdobie, poznám prácu Súdnej rady a musím sa priznať, že dôvodom mojej opätovnej kandidatúry bolo to, že sa nestotožňujem s niektorými jej rozhodnutiami. Otvorene poviem, že išlo najmä o voľby kandidátov na sudcu všeobecného súdu Európskej únie a taktiež opakované predkladané návrhy na odvolávanie sudcov, ktorí dosiahli vek 65 rokov, prezidentovi Slovenskej republiky v priebehu niekoľkých mesiacov. Považujem to za neúctu ku kolegom, z ktorých mnohí pracovali v justícii desiatky rokov. Súdna rada si musí vytvoriť me-

chanizmus, ktorý bude zaručovať to, že bude maximálne raz ročne rozhodovať o týchto kandidátoch na odvolanie a predkladať ich prezidentovi Slovenskej republiky.

Ako hodnotíte celkové výsledky volieb?

S výsledkami volieb som spokojný. Prešli kandidáti ZSS, pričom prešli aj ďalší dvaja kandidáti, ktorých združenie sudcov podporilo. Niektorých novozvolených kolegov som pred voľbami nepoznal, ale zoznámili sme sa pri preberaní dekretov o zvolení za členov Súdnej rady. Určite nebudem kritizovať kolegov-voličov, pretože nedali hlas vo voľbách mne alebo niekomu inému ako to urobili niektorí kandidáti, ktorí vo voľbách neboli úspešní.

Myslím si, že vždy treba byť voči sebe navzájom korektní, nechať právo slobodnej voľby každému a nenapádať po prehratej „bitke“ voličov resp. vytýkať im niektoré veci. Nezabudnem na telefonát jedného kolegu, ktorý sa niesol v tom duchu, že či mu viem vysvetliť prečo „porazení“ dostali väčší priestor v médiách ako tí, ktorí vyhrali. Aj v tomto smere musím vysloviť spokojnosť s výsledkami volieb, pretože ZSS okrem pár vyjadrení a reakcií na mediálnu kampaň niektorých protikandidátov, nemalo v médiách žiadny priestor.

S akými ideami prichádzate do Súdnej rady?

Ako som už uviedol v odpovedi na predchádzajúcu otázku, nie som nováčikom v Súdnej rade. Prácu v Súdnej rade poznám a chcem v nej predovšetkým hájiť oprávnené záujmy kolegov. Budem sa usilovať v Súdnej rade o presadenie opatrení, ktoré budú smerovať k posilneniu dôvery verejnosti v súdnictve. Taktiež budem presadzovať zlepšenie personálneho a materiálneho zabezpečenia sudcov

a administratívneho personálu a zasadzovať sa za zmeny, ktoré povedú k zvýšeniu nezávislosti súdnictva voči ostatným orgánom verejnej moci. Pri návrhoch materiálov týkajúcich sa koncepčných zmien v justícii alebo pri vyjadreniach k týmto materiálom, sa budem snažiť presadiť zmeny v tom aby na súdnu radu prešli niektoré kompetencie z ministerstva spravodlivosti, najmä týkajúce sa napríklad menovania predsedov súdov, pretože keď menovanie predsedov ostane v kompetencii ministra spravodlivosti, budú to stále politickí nominanti. Takto menovaný predseda súdu nikdy nemôže mať voľnú ruku pri rozhodovaní.

Momentálne sa pozornosť okolo Vašej osoby spája so Súdnu radou. Vy však pôsobíte ako predseda senátu na trestnoprávnom kolégiu Najvyššieho súdu SR. Prezradte nám, aká bola Vaša cesta na Najvyšší súd? Odkedy ste vedeli, že justícia je oblasť, ktorej sa chcete venovať?

Po skončení fakulty v roku 1980 mi rodičia pripravovali miesto v oblasti sociálnych služieb. Už vtedy som mal inú predstavu o svojom ďalšom pôsobení a išiel som na Okresný súd Žilina za vtedajším pánom predsedom JUDr. Krabáčom a informoval som sa, či nie je na súde voľné miesto právneho čakatela. Zhodou okolností bolo, tak som nastúpil ako právny čakatel Krajského súdu v Banskej Bystrici s miestom výkonu na Okresnom súde Žilina. V uvedenom čase nebol o prácu v justícii taký záujem ako je dnes, robil sa nábor a preto som sa stal čakatelom bez toho aby som musel absolvovať výberové konanie. Niektorí kolegovia – budúci prokurátori, brali počas štúdia štipendiá z rezortu a po skončení fakulty automaticky nastúpili na prokuratúru. Po absolvovaní vojenskej základnej služby som v roku 1983 absolvoval justičnú skúšku a stal som sa sudcom Okresného súdu Žilina. Od roku 1991 som zastal funkciu predsedu tohto súdu a po zriadení Krajského súdu v Žiline v roku 1997 som sa stal jeho predsedom. Vo funkcii som bol do roku 2000. Od roku 2000 až do roku 2007 som pôsobil ako sudca krajského súdu na trestnom úseku a od roku 2007 do roku 2010 som bol štátnym tajomníkom na MSSR. Od roku 2010 až dodnes som sudcom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

Čím Vás zaujalo práve trestné právo?

Paradoxom je to, že na začiatku, keď som bol justičný čakatel, tak som chcel byť sudcom na civilnom úseku. Po zložení justičnej skúšky, však bolo voľné len miesto na trestnom úseku a tak od roku 1983 až dodnes pôsobím ako sudca trestnoprávneho kolégia. Sú večné spory medzi sudcami toho ktorého úseku, ktoré „právo si zaslúži tú najvyššiu pozornosť“, no každý si samozrejme bráni to svoje. Ja tvrdím ale jedno, že sudcovia na civilnom, obchodnom, či správnom úseku nech rozhodnú akékoľvek spo-

ry, nikdy nerozhodujú o osobnej slobode a trestnom postihu toho - ktorého obžalovaného. Dúfam, že aj keď sa kolegovia nestotožnia s mojou argumentáciou, nebudú mi mať za zlé, že som to takto otvorene vyjadril.

Na záver by sme sa chceli opýtať, či máte popri pracovných povinnostiach čas aj na iné aktivity? Ako oddychujete?

Samozrejme, že každý z nás musí okrem pracovných povinností aj nejakým spôsobom relaxovať a zregenerovať svoje sily. Ja si najviac oddýchnem pri športe a to plávaní, chôdzi, turistike, či lyžovaní. Aj keď futbal už teraz aktívne nehrám, prirástol mi k srdcu a rád navštevujem futbalové podujatia, či na Slovensku alebo v cudzine. Taktiež je pre mňa veľkým oddychom rodina, najmä vnučky a samozrejme aj dobrí priatelia a kolegovia. Nepohrdnem ani dobrou knihou alebo filmom.

TEXT: Dušana Remetová

FOTO: Boris Urbančík

JUDr. Daniel Hudák

Vzdelanie:

1970-1974 Gymnázium, Žilina

1974-1976 Sociálno-právna nadstavba, Dolný Kubín

1976-1980 Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, právo

Pracovné skúsenosti:

1980-1996 Okresný súd Žilina - sudca, predseda súdu

1997-2006 Krajský súd Žilina - sudca, predseda súdu

2006-2010 Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky - štátny tajomník

2010-súčasnosť - Najvyšší súd Slovenskej republiky - sudca

JUDr. Lenka Praženková

Pani doktorka, v prvom rade Vám chceme zablahoželať k úspechu vo Voľbách členov Súdnej rady volených sudcami, ktoré sa konali 23. mája 2017. Z celkového počtu 1184 platných hlasov ste dostali 672, čo znamenalo, že ste boli hneď druhá v poradí vo výbere sudcov. Zaujímalo by nás, s akými očakávaniami ste kandidovali do týchto volieb? Prekvapila Vás dôvera, ktorú Vám prejavili sudcovia?

Ďakujem za blahoželenie. Nechcem, aby to vyznelo ako klišé, ale naozaj si prejavenu dôveru sudcov nesmierne vážim a cítim veľkú zodpovednosť tak voči tým, čo mi hlasy odovzdali, ale aj voči sudcom, ktorí mi dôveru neprejavili. Tak vysoký počet hlasov som neočakávala a naozaj ma úprimne prekvapil.

Čo bolo pre Vás motiváciou a podnetom pre kandidatúru?

Mojou motiváciou dať súhlas s kandidatúrou za člena Súdnej rady Slovenskej republiky je môj záujem o stav súdnictva na Slovensku, pričom cez Súdnu radu SR v rámci realizácie jej kompetencií, je možnosť stav súdnictva ovplyvniť. Mrzí ma nízka dôveryhodnosť justície, ako aj jeden zo základných problémov justície, ktorým sú prietahy v súdnom konaní. Mám za to, že na nízkej dôveryhodnosti justície sa podpisujú práve tieto prietahy v konaní, ale výrazný podiel majú tiež niektoré medializované kauzy, v ktorých sa médiami poukazuje na jednotlivé pochybenia sudcov. Justícia celkovo v médiách nie je hodnotená pozitívne, čo sa odráža na nízkom percente dôveryhodnosti, zvlášť z dôvodu, že viacerí respondenti v prieskumoch majú obraz justície ako negatívny práve z mediálnej prezentácie a nie z vlastnej skúsenosti ako účastníka konania. Často ide o pochybenie iných orgánov (polície, prokuratúry a pod.) práve na vrub justície, čo pramení v niektorých prípadoch aj z nepochopenia, resp. nerozlišovania postavenia sudcov a súdov od týchto iných orgánov. Treba preto verejnosti vysvetľovať tieto rozdiely a približovať výkon funkcie sudcu a množstvo kvalitne odvedenej práce zo strany súdov tak, aby bol reálnejší obraz o justícii v spoločnosti. Rovnako treba verejnosti približovať reálne prekážky efektívneho výkonu súdnictva. Prevažná väčšina prietahov v súdnych konaniach je totiž spôsobená objektívnymi príčinami, prameniáciami z veľkej preťaženia prevažnej väčšiny sudcov a súdov. V mnohých prípadoch je médiami vopred sudca „odsúdený“, že pochybil. Je pravdou, že treba dbať na to, aby subjektívne zavinené pochybenia sudcov boli sankcionované, avšak na základe riadneho objektívneho disciplinárneho konania a nie ich odsudzovať bez ďalšieho vopred. Pri pohľade na justíciu

ciu treba odlišovať výnimočné zlyhanie sudcu (aj sudca má súkromný život, ktorý prináša nemiľé prekvapenia a rany v podobe zhoršeného zdravotného stavu, či nepohody v rodinnom živote a pod., ako aj výkon funkcie sudcu pod dlhodobým tlakom z preťaženia, čo sa na efektívnosti sudcu pochopteľne odráža), od tzv. chronických, subjektívne zavinených zlyhaní, ktoré by mali byť z justície eliminované. Z môjho poznania však vyplýva, že takých prípadov je minimum a verím, že justícia v tomto smere má schopnosť samoočistenia, i keď je to náročný a zdĺhavý proces.

Ako hodnotíte celkové výsledky volieb?

Ako členky a viceprezidentky ZSS ma prirodzene teší, že uspeli 6 spoloční kandidáti ZSS a samospráv súdov, ako aj 2 sudcovia s podporou ZSS. Prekvapilo ma však ako boli výsledky volieb v médiách hodnotené niektorými neúspešnými kandidátmi, resp. zástupcami navrhovateľa týchto kandidátov. Chápem tieto hodnotenia ako priame podceňovanie schopnosti sudcov slobodne a uvážene voliť, a zároveň ako bezdôvodné znevažovanie schopností novozvolených členov Súdnej rady SR. Výsledky volieb treba jednoducho prijať. Rozhodla výrazná väčšina hlasov sudcov, preto noví členovia Súdnej rady SR majú silný mandát. Myslím si, že je pozitívne členstvo sudcov navrhovaných samosprávami súdov v Súdnej rade SR, nakoľko to prispeje k lepšiemu fungovaniu Súdnej rady SR z pohľadu operatívnejšieho reagovania na potreby jednotlivých súdov a zohľadnenia aj určitých regionálnych špecifík výkonu súdnictva. Samospráva súdov musí mať relevantný priestor pre podieľanie sa na správe súdnictva.

S akými ideami prichádzate do Súdnej rady?

Ako som už uviedla aj vo svojej motivácii pri zabezpečení plnenia úloh Súdnej rady SR ako najvyššieho orgánu súdnej moci, zásadne budem postupovať len v súlade so záväznou judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorá sa týka pôsobnosti Súdnej rady SR, ako aj medzinárodnými odporúčaniami, ktoré majú právnu relevanciu v oblasti úpravy podmienok nezávislosti súdnictva, a to výlučne len v záujme garantovania práva občana a podnikateľov na vytvorenie takých podmienok výkonu súdnictva, aby v súdnom konaní rozhodoval nezávislý a nestranný súd bez zbytočných prietahov, pri súčasnej ochrane štandardov nezávislosti súdnictva uplatňovaných v krajinách EÚ.

Zhodne ako pri výkone súdnictva, budem konať v záujme zabezpečenia ochrany nezávislosti súdnictva, aj keď sa to prípadne nebude celkom zhodovať s predstavami politických strán, hnutí, masmédií, či tretieho sektora. Ochraňovať nezávislosť súdnictva by nemalo byť len prioritou sudcov, ale malo by byť vládnu prioritou, a to predovšetkým v záujme ochrany práv všetkých obyvateľov Slovenskej republiky (resp. Európskej únie). Ako deklarovalo už Valné zhromaždenie Európskej siete súdnych rád (ENCJ), v Sofii v dňoch 5.-7.júna 2013, nevyhnutnými zárukami nezávislej a nestrannej justície je finančná stabilita, istota funkčného obdobia a administratívna nezávislosť, pričom zníženie štátnych výdavkov nemôže byť na ujmu nezávislosti súdnictva. Verím, že sa podarí zabezpečovať ochranu nezávislosti súdnictva, ako aj vylepšovať podmienky pre efektívny výkon súdnictva. Rovnako verím, že sa podarí zvýšiť dôveryhodnosť súdnictva a odstrániť najväčší problém súdnictva – prietahy v súdnom konaní. Myslím si, že sme na dobrej ceste, čo sa aj odrazilo na posledných prieskumoch, z ktorých vyplynulo o niečo vyššie percento dôveryhodnosti oproti minulosti.

Momentálne sa pozornosť okolo Vašej osoby spája so Súdnu radou. Vy však pôsobíte ako predsedníčka senátu na obchodnoprávnom kolégiu Najvyššieho súdu SR. Prezradte nám, aká bola Vaša cesta na Najvyšší súd? Odkedy ste vedeli, že justícia je oblasť, ktorej sa chcete venovať?

Hneď po skončení PF UK v roku 1993 som nastúpila na Krajský súd v Bratislave ako justičná čakatelka. Išlo o moje prvé zamestnanie a po skončení školy som hneď vedela, že oblasť justície je to, čomu sa chcem vo svojej budúcnosti venovať. Svoju čakatel'skú prax som v prevažnej miere vykonávala na vtedy obchodnoprávnom oddelení krajského súdu, ale počas čakatel'skej praxe

som prešla všetkými oddeleniami (trestné, občianskoprávne, správne). V tom čase bolo obchodnoprávne oddelenie doslova „zavalené“ obrovským počtom nevybavených vecí (na sudcu pripadalo aj viac ako 1200 vecí) a dá sa povedať, že vzhľadom na to, že Obchodný zákonník nadobudol účinnosť 1.1.1992 sa toto oddelenie vlastne ešte stále personálne kreovalo. Po úspešnom absolvovaní justičnej skúšky som bola v roku 1996 menovaná do funkcie sudcu Krajského súdu v Bratislave so zaradením práve na toto, v tom čase personálne poddimenzované obchodnoprávne oddelenie krajského súdu. Po nečakanom, náhlom, úmrtí mojej mamy, ktorá vykonávala dlhoročne advokátsku prax, som z úcty k nej a k jej dlhoročnej práci, z justície ku koncu roku 1997 odišla a do októbra 1998 som pôsobila ako advokátska koncipientka a následne, do apríla 2003 ako advokátka. Bolo to ťažké rozhodnutie a jeho správnosť som neustále prehodnocovala, pretože vo funkcii sudcu som sa doslova našla. Keďže som stále inklinovala k sudcovskému povolaniu, prehodnotila som svoje pôvodné rozhodnutie a zúčastnila som sa v roku 2003 výberového konania na funkciu sudcu Okresného súdu

Bratislava I, kde som po jeho úspešnom absolvovaní pôsobila do roku 2008, tak na občianskoprávnom grémiu, ako aj na obchodnoprávnom grémiu (v pozícii predseda obchodnoprávneho grémia). Keď sa znovu zriad'oval Okresný súd Pezinok v roku 2008, bola som naň dočasne pridelená na výkon funkcie predsedu súdu. Od roku 2010 som bola preložená na základe výsledkov vo výberovom konaní na Krajský súd v Bratislave, kde som pôsobila najskôr na občianskoprávnom kolégiu a neskôr na obchodnoprávnom kolégiu v pozícii predsedu senátu. Vykonávala som tiež funkciu podpredsedníčky krajského súdu. Z tejto pozície som v roku 2014 po absolvovaní výberového konania bola preložená na výkon funkcie sudcu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na obchodnoprávne kolégium, kde pôsobím i v súčasnosti. Keď to zhrniem, ako sudca, či predseda senátu som pôsobila na všetkých inštanciách súdov, a to aj v riadiacej funkcii v rámci správy okresného a krajského súdu. Podotýkam, že aj popri riadiacej funkcii som vykonávala sudcovskú funkciu bez relevantných ťav. To bolo moje rozhodnutie, prameniace z personálnej poddimenzovanosti súdov, na ktorých som pôsobila. Keďže som určitý čas vykonávala aj advokátsku prax, oboznámila som sa s chodom justície aj tzv. „zvonka“. Poznajúc justíciu priamo z reálneho výkonu sudcu, som vedela v rámci advokátskej praxe určité výpadky efektivity výkonu súdnictva pochopiť, avšak je pravdou, že som ich ťažšie vysvetľovala klientom, ktorí také vnútorné poznanie nemali. Každý chce mať svoju vec zákonne, spravodlivo a včas rozhodnutú nezávislým súdom, pričom je nepochybné, že má na to ústavné právo. Pochopiteľne ho nezaujíma či súd, či sudca, má alebo nemá vytvorené podmienky pre efektívny výkon súdnictva. Myslím si, že je úlohou štátu, aby tieto podmienky zabezpečil.

Čím Vás zaujalo práve obchodné právo?

V čase keď som v justícii začínala to bolo nové, a preto ma zaujalo podieľať sa na výklade tohto práva prostredníctvom súdnych rozhodnutí. V ďalšom období mi už akosi prirodzene prirástlo k srdcu. Obchodné právo má svoju dynamiku, pričom obchodnoprávne spory sú čoraz zložitejšie. Ide o komplikované právne vzťahy, často krát s medzinárodným prvkom, s významným dopadom v konečnom dôsledku na štátny rozpočet, či celkovo na stav podnikateľského prostredia a fungovanie spoločnosti.

Na záver by sme sa chceli opýtať, či máte po pri pracovných povinnostiach čas aj na iné aktivity? Ako oddychujete?

Času navyš veľa neostáva, ale relax je nevyhnutný pri tak náročnom povolaní ako je výkon funkcie sudcu. Rada ho trávim s mojou rodinou, či priateľmi. Milujem teplo a vodu, ale aj zimu a sneh. Rada plávam, lyžujem, v minulosti som jazdievala na koni (krása tohto zvieraťa ma vždy vie nadchnúť), aj sa venovala psíkovi (ktorého už v súčasnosti nemám). Občas som si zahrála aj golf, avšak je to časovo veľmi náročný koníček, takže golfové paličky už dlhšiu dobu stoja nevyužívané v pivnici. Rada si pozriem film i prečítam knižku, vylúštim krížovku, či sudoku. Rovnako tanec, hudba, či varenie a pečenie je pre mňa veľkým relaxom. Úplná klasika, nič výnimočné, hlavne nech sa hlava „vyvetrá“, aby potom v talári vedela naplno pracovať.

TEXT: Dušana Remetová

FOTO: Boris Urbančík

JUDr. Lenka Praženková

Dátum narodenia: 5.4.1970

Vzdelanie:

1993 - ukončenie vysokoškolského štúdia v študijnom odbore právo na Právnickej fakulte UK
1995 – absolvovaná odborná justičná skúška
2002 - rigorózna skúška

Zamestnanie:

1993-1996 - justičná čakatel'ka Krajského súdu v Bratislave
1996-1997 - sudkyňa Krajského súdu v Bratislave – obchodný úsek
1998 – advokátsky koncipient
1998-2003 – advokátka
2003-2009 - sudkyňa Okresného súdu Bratislava 1
2010-2014 - sudkyňa Krajského súdu v Bratislave
2013-2013 - dočasne pridelená na výkon funkcie sudcu na Najvyšší súd Slovenskej republiky
2014-súčasnosť - sudkyňa Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

Funkcie :

2005-2008 - predseda obchodného grémia Okresného súdu Bratislava 1
2008-2009 - predsedníčka Okresného súdu Pezinok
2010-2014 - podpredsedníčka Krajského súdu v Bratislave
2011-2014 - predsedníčka senátu Krajského súdu v Bratislave
2016-súčasnosť - predsedníčka senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky
2012-2017 - členka Rady Justičnej akadémie Slovenskej republiky
2016 druhý krát zvolená na obdobie 3 rokov za členku skúšobnej komisie pre justičné skúšky

JUDr. Juraj Schwarcz

Zástupcom Slovenskej republiky na Všeobecnom súde Súdneho dvora EÚ je JUDr. Juraj Schwarcz. Dňa 17. marca 2017 sa zúčastnil školenia v Omšeni organizovaného Justičnou akadémiou SR a ako jeden z prednášajúcich prispel k téme s názvom: „Všeobecný súd Súdneho dvora EÚ a národné súdy – hľadanie spoločných hodnôt.“ Požiadali sme ho o krátky rozhovor, s ktorým ochotne súhlasil.

Pán doktor, čo Vás priviedlo k európskemu právu ? Kedy sa u Vás zrodila vášeň pre európske právo ? Čo ju podnietilo ?

Od okamihu, keď Slovenská republika prejavila záujem pristúpiť k Európskej únii, som začal sledovať judikatúru Európskeho súdneho dvora a v tom pokračujem až do dnes. Tak to bol taký impulz, od ktorého som sa začal európskemu právu venovať a začal sa môj vzťah k európskemu právu rozvíjať. A toto moje rozhodnutie neľutujem.

Ako sudca za Slovenskú republiku možno citlivejšie vnímate účasť Slovenskej republiky v konaniach pred Všeobecným súdom EÚ. Utkvel Vám nejaký konkrétny prípad v pamäti?

Prišiel som na Všeobecný súd Súdneho dvora EÚ v roku 2009. A od roku 2009 som sa ja osobne nestretol s vecou, ktorá by súvisela so Slovenskou republikou. Spomínam si, že kolega z Rumunska bol spravodajcom vo veci Slovenskej pošty, ale s vecami ktoré by sa dotýkali Slovenskej republiky alebo v ktorých by bola účastníkom konania som sa nedostal do kontaktu. Istotne aj z dôvodu, že takýchto vecí je naozaj veľmi obmedzený počet.

Mohli by ste nám priblížiť Vašu agendu s ktorou pracujete?

Úplne jednoducho povedané, bez použitia termínov Zmluvy, približne 30% našej agendy sú veci z oblasti duševného vlastníctva. Teda predovšetkým veci týkajúce sa rozhodnutí Úradu Európskej únie pre duševné vlastníctvo, ktorý má sídlo v Alicante, tzv. známkové veci. Toto tvorí približne jednu tretinu našej agendy. Ďalej preskúmavame zákonnosť rozhodnutí Rady, pokiaľ ide o zmrazenie majetku osobám, ktoré sú zapísané na zoznamoch pre podozrenie so spoluprácou

s teroristickými organizáciami. Okrem toho našou dôležitou agendou sú spory týkajúce sa hospodárskej súťaže, spory týkajúce sa štátnej pomoci a spory týkajúce sa prístupov k dokumentom európskych inštitúcií. To sú také základné kategórie, teda všetko veci administratívneho charakteru. Vo veľmi obmedzenom množstve sa vyskytujú spory v ktorých sú účastníkmi konania na jednej strane Európska komisia a na druhej strane nejaké subjekty práva, buď fyzické osoby alebo právnické osoby, ktoré uzavru nejakú zmluvu s Komisiou, pričom väčšinou ide o poskytnutie nejakých finančných prostriedkov a zvolia si za súd Všeobecný súd Súdneho dvora EÚ. Ak by tu nebola možnosť voľby súdu, tak by bol príslušný nejaký národný súd. Tieto spomínané oblasti sú oblasťami v ktorých vykonávame naše právomoci.

Akú úlohu zohráva Súdny dvor v procese európskej integrácie ?

Táto téma je na širšiu diskusiu, ale myslím si, že Súdny dvor zohráva veľmi dôležitú úlohu v procese európskej integrácie, pretože rozhoduje o tom, či niektoré pravidlá ktoré sa použijú, sú alebo nie sú v súlade s právom Európskej únie. Má to samozrejme obrovský dosah na činnosť členských štátov, či už je tá integrácia širšia alebo užšia. Preto si myslím, že jeho úloha je podstatná najmä z hľadiska európskej integrácie.

Myslíte si, že sa bude európska integrácia prehĺbovať alebo sa budú rozširovať euroskeptické nálady ?

Je ťažké posúdiť ako sa daná situácia bude vyvíjať, avšak dúfam, že sa nebudú rozširovať euroskeptické nálady.

TEXT: Dušana Remetová

JUDr. Juraj Schwarcz

sudca Všeobecného súdu Súdneho dvora EÚ. Narodil sa v roku 1952. Štúdium práva ukončil na Univerzite Komenského v Bratislave v roku 1979.

1975-1990 - podnikový právnik

1991-1992 - tajomník poverený obchodným registrom pri Mestskom súde v Košiciach

1992 - sudca Mestského súdu v Košiciach

1992-2009 - sudca a predseda senátu Krajského súdu v Košiciach

2004-2005 - sudca pridelený na Najvyšší súd Slovenskej republiky, obchodný senát
2005-2009 - predseda obchodnoprávneho kolégia Krajského súdu v Košiciach
1997-2009 - externý člen Katedry obchodného a hospodárskeho práva Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach
2005-2009 - externý člen pedagogického zboru Justičnej akadémie

od októbra 2009 - sudca Všeobecného súdu

Predseda Všeobecného súdu Európskej únie Marc Jaeger prednášal v Justičnej akadémii v Omšeni

V marci 2017 poctil Slovensko svojou návštevou predseda Všeobecného súdu Európskej únie, Marc Jaeger, ktorý do svojho programu zahrnul aj prednášku v Justičnej akadémii v Omšeni na tému „Súdca Európskej únie a občianstvo únie“. Z pohľadu európskeho práva priblížil účastníkom význam pojmov „občianstvo pohybu“ a venoval sa politickým a administratívnym právam. Vyzdvihol skutočnosť, že práve sudcovia európskych súdov, najmä sudcovia Súdneho dvora, svojou rozhodovacou činnosťou vdýchli život pojmu občianstvo Európskej únie. Dopomohli tomu však najmä návrhy národných súdov na začatie prejudiciálneho konania, ktoré tak umožnili Súdnemu dvoru rozvinúť pojem občianstva Európskej únie (ďalej aj „Občianstvo EÚ“) do tej podoby, v akej sa nachádza dnes. Rozviedol jednotlivé práva „občianstva pohybu“ rozdelené do štyroch skupín, a to sociálna solidarita, spoločenská solidarita, zachovanie občianskej identity a ochrana rodinných príslušníkov. Pri sociálnej solidarite pripomenul rozhodnutie Dano (C-333/13)¹, podľa ktorého nemožno hľadiť na slobodu pohybu a pobytu na území členských štátov ako na právo bezpodmienečné, ale práve naopak, ako na právo, ktoré podlieha obmedzeniam a podmienkam stanoveným v zmluvách a v sekundárnom práve. Z uvedeného rozhodnutia vyplynulo, že judikatúra nezakladá nárok na konanie, ktoré sa často označuje ako „sociálny turizmus“, ktorý by inak ohrozil národné systémy sociálneho zabezpečenia. Pri spoločenskej solidarite vyzdvihol v súvislosti s uplatnením Smernice 2004/38/ES², ktorá zaviedla pojem práva na trvalý pobyt, niektoré rozhodnutia (Tsakouridis C-145/09, I. C-348/09, Petruhin C-182/15), ktorých príkladom odpovedal na otázku, či zakladá občianstvo hostiteľského štátu povinnosť prevziať zodpovednosť za zahraničných odsúdených páchatel'ov, ktorí sú v značnej miere integrovaní do jeho spoločnosti. Rovnako tak poukázal na nevyhnutnosť rešpektovania identity občana Európskej únie pri jeho prekračovaní hraníc (Konstantinidis C-168/91, Gracia Avello C-148/02, Grunkin and Paul C-

353/06, Sayn-Wittgenstein C-208/09, Rottmann C-135/08). S uvedeným potom úzko súvisí aj posledná kategória ochrany rodinného života, kde na viacerých príkladoch, s vyústením v prípade Dereci (C-256/11), poukázal na judikatúru, podľa ktorej sa práva štátnych príslušníkov tretích krajín môžu odvodzovať len od občanov EÚ, ktorí využili svoju slobodu pohybu. Pre väčšinu občanov EÚ, ktorí žijú vo svojej krajine pôvodu, je hlavným prejavom Občianstva EÚ práve požívanie jeho výhod v podobe politických a administratívnych práv (právo voliť a byť volený vo voľbách do Európskeho parlamentu, petičné právo vo vzťahu k Európskemu parlamentu, právo na iniciatívy občanov, prístup k Európskemu ombudsmanovi), ktoré boli od počiatku jadrom „Európskeho projektu“ a ich prostredníctvom bolo možné toto občianstvo naformulovať. Práve pri ochrane týchto práv zohrávajú zásadnú úlohu súdy Európskej únie, pričom ide o výsadnú oblasť pôsobnosti Všeobecného súdu Európskej únie ako súdu prvého stupňa.³

Za účelom zabezpečenia plynulosti a rýchlosti rozhodovacej činnosti, aj v súvislosti s narastajúcim počtom⁴ napadnutých vecí, došlo k prijatiu organizačných opatrení za účelom zefektívnenia práce súdu. Dňa 3. decembra 2015 bolo prijaté nariadenie na základe ktorého došlo k reforme Všeobecného súdu. Všeobecný súd ako jeden z troch súdov Súdneho dvora Európskej únie (okrem Súdneho dvora a Súdu pre verejnú službu) bol zjednotený so Súdom pre verejnú službu.

Od prijatia tejto reformy ubehol už nejaký čas, preto na otázku predbežného vyhodnotenia reformy nám poskytol pán predseda svoj pohľad na aktuálne prebiehajúce zmeny na súde.

V prvom rade musím povedať, že reforma nie je doposiaľ ukončená. Reforma má tri fázy. Prvá fáza bola zavŕšená v roku 2015, keď pribudlo 12 nových sudcov. Druhá fáza v roku 2016 spočívala v spojení Súdu pre verejnú službu so Všeobecným súdom a napokon tretia fáza prebehne v roku 2019, kedy by sme mali dostať ďalších sudcov.

Prvá a druhá fáza sa však prelínajú, keďže politické rozhodnutia nerešpektovali pôvodný

plán, aby bola prvá fáza uskutočnená v roku 2015. Takže v roku 2016 sa fázy spojili a súdy sa zjednocovali spolu s prijímaním sudcov.

V roku 2016 bola situácia súdu pomerne zložitá. V prvom rade preto, lebo v tomto roku prišlo 22 nových sudcov a na druhej strane stála druhá komplikácia, a teda že nie všetky členské štáty si určili svojich sudcov. Náš plán v septembri 2016 bol, že súd obsadí 47 sudcov. My však máme len 44 sudcov, a to z dôvodu, že 3 členské štáty doposiaľ neoznámili mená nominovaných sudcov, teda doposiaľ nebola ukončená prvá časť druhej fázy, a teda zatiaľ nemožno hovoriť o úplnom úspechu, len čiastočnom.

Nemožno teda presne predpovedať, kedy bude proces reformy zavŕšený. Reforma priniesla spolu obrovský počet organizačných aspektov. Napríklad rozhodli sme sa mať 9 komôr, každú s piatimi sudcami, čo predstavuje spolu 45 sudcov, plus predseda a podpredseda súdu, teda 47 sudcov. Doposiaľ však, vyjmúc predsedu a podpredsedu, máme len 42 sudcov. Avšak aj napriek tomu máme 9 komôr a keďže počty nesedia, posledné tri komory (č. 7., 8., 9.) by zasadali so štyrmi sudcami. Avšak náš procesný poriadok vyžaduje päť sudcov, nie štyroch, takže niekto z komory č. 1.- 6. dočasne toto miesto zastúpi. Ľahko však môže dôjsť k tomu, že jeden deň poviem, že nemôžem zasadať v tejto komore, keďže musím byť v inej komore. Toto nemá zásadný význam len pre pojednávania, ale aj pre prípravu zasadnutí a diskusií na to nadväzujúcich. Takže ak to vezmeme iba z organizačného hľadiska, nejde síce možno o ťažký proces, len pomerne komplikovaný. A potom je tu prítomný aj ďalší aspekt, a to ľudský. Ak, ako každý, prídete do no-

vej práce, musíte sa s ňou zoznámiť, naučiť sa mnoho nových vecí, zvyknúť si na nové pracovné priestory, priebeh pojednávania, a to môže trvať prvé 3 až 6 mesiacov, závisí od okolností.

S tým súvisí aj osobný aspekt. Máme kolegov prichádzajúcich do Luxemburgu zo zahraničia aj s rodinou. Niektorí prídu s malými deťmi, celá rodina sa tak musí presťahovať do nového prostredia, jednak pracovného, ale aj sociálneho. Tu v Luxemburgu už zrazu nie je žiadna stará mama, či starý otec, ktorí by pomohli so starostlivosťou o dieťa. V prípade školopovinných detí je zase pomerne náročné integrovať ich do nového medzinárodného prostredia s novými jazykmi, ktoré síce nemusia byť pre deti problémom, ale môžu spôsobovať určité ťažkosti. To všetko môže prinášať človeku obavy, a to je ten ľudský aspekt pokiaľ ide o nového kolegu, ktorý však aj napriek

tomu musí byť pripravený prísť do práce a sústrediť sa. Je to komplikovaný proces, ale myslím, že nie nemožný. Trvá to istý čas. Zároveň možno máte naďalej nejaké starosti ešte aj v domovskej krajine a ak dáte toto všetko dokopy, nie je to jednoduché, no myslím si, že je to skutočne dobrá výzva.

Viditeľné zmeny prinesie zrejme až rok 2019, kedy by mal byť proces ukončený.

Áno, no prvé výsledky očakávam však už v roku 2017 a 2018. Predpokladám všeobecný nárast našej rozhodovacej činnosti. Už sme dosiahli zlomový bod v prvom týždni v marci, keď sa počet prichádzajúcich návrhov vyrovnal počtu skončených vecí. To sa podarilo za približne 6 mesiacov od septembra 2016, takže ak to pôjde takto ďalej a nič vážne sa nestane, výsledky reformy bude možné posudzovať už aj v roku 2017.

Dalo by sa isté odl'ahčenie vyvodzovať aj zo skutočnosti, že Všeobecný súd už nie je odvolacím súdom pre Súd pre verejnú službu?

Áno, myslím, že určite sa dá zvýšená rýchlosť rozhodnutých vecí vyvodit' aj z tohto odl'ahče-

nia, keďže energiu čo sme investovali do odvolaní budeme môcť vložiť niekam inam. Toto sa však neprejaví okamžite. Súd pre verejnú službu fungoval do 1. septembra 2016 a niektoré jeho konania nie sú doposiaľ ukončené, takže tie sa musia dokončiť, aj keď tento súd viac neexistuje. Predpokladám, že to možno potrvá ešte ďalších šesť až osem mesiacov v priebehu roka 2017. Práve z toho dôvodu, ako aj z iných ekonomických a kapacitných dôvodov, nemôžem zatiaľ presunúť zdroje odvolacieho súdu hneď na iné oblasti, keďže odvolacie konania musia byť ukončené.

Text: Slávka Viteková, Lenka Bogárová

Pozn.:

¹ Rozsudok zo dňa 11. novembra 2014, Dano, C-333/13, EU:C:2014:2358. Návrh na začatie prejudiciálneho konania podal Sozialgericht Leipzig (Nemecko). Rozhodnutie dalo odpoveď „nie“ na otázku, či si niekto, kto nie je študentom a nie je ekonomicky aktívny a nehladá si prácu, môže na základe zákazu diskriminácie a občianstva EÚ nárokovať nepríspevkové sociálne dávky.

² Smernica 2004/38/ES Európskeho parlamentu a Rady z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov, ktorá mení a dopĺňa Nariadenie (EHS) č. 1612/68 a ruší Smernice 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96 EHS

³ JAEGER M.: Sudca EÚ a Občianstvo únie. Prednáška na seminári: Súdny EÚ a národné súdy – spoločné hodnoty, Justičná akadémia Slovenskej republiky, Omšenie, 17. marca 2017

⁴ Počet napadnutých vecí na Všeobecnom súde Európskej únie predstavoval v roku 2012 číslo 617, v roku 2013 napadlo 790 vecí, v roku 2014 už 912 návrhov, v roku 2015 bol zaznamenaný síce mierny pokles na 831, no v roku 2016 to už bolo 974 začatých konaní (zdroj: Súdna činnosť Všeobecného súdu Európskej únie, Výročná správa za rok 2016. Dostupné online: <https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2017-03/ra_jur_2016_en_web.pdf>).

Marc Jeager

štúdium:

Univerzite Roberta Schumana v Štrasburgu
Collège d'Europe

právna prax:

1981 – zápis do zoznamu advokátov Luxemburskej advokátskej komory

1983 - pracovník ministerstva spravodlivosti vyslaný na generálnu prokuratúru v Luxembursku

1984 - sudca Okresného súdu v Luxemburgu

1986 – 1996 - referendár na Súdnom dvore Európskych spoločenstiev

predseda Univerzitného centra v Luxemburgu (IUIL)

od 11. júla 1996 - sudca Všeobecného súdu

od 17. septembra 2007 - predseda Všeobecného súdu

Tradícia pokračuje

Medzi najvýznamnejšie osobnosti slovenskej právnej obce, so zásluhami na znení slovenskej ústavy¹, patrí prof. JUDr. Karol Plank, DrSc. (* 6. november 1927, Bratislava – † 17. máj 1997). Z jeho vedomostí a skúseností doposiaľ čerpajú nielen jeho študenti Právnickej fakulty Univerzity Komenského² a Univerzity P. J. Šafárika, ale aj celá Slovenská republika, za ktorej spravodlivosť sa zasadzoval nie len v ústavných textoch a pri rekodifikácii práva, ale aj z pozície predsedu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky³. Ani viac než 20 rokov po zložení sudcovského talára jeho odkaz nestratil na sile a pretrváva dodnes. Z tejto príležitosti nám zopár spomienok venovala manželka pána profesora, pani prof. JUDr. Oľga Planková, CSc. spolu so synom JUDr. Tomášom Plankom a vnučkou JUDr. Ivetou Plankovou, ktorých na pôde Najvyššieho súdu Slovenskej republiky privítal JUDr. Ján Šikuta, PhD. Odpovede na otázky o ich živote, ktorý zasvätili právu, Vám prinášame nižšie.

Pán profesor Plank bol predsedom komisie na prípravu ústavného textu na prelome 80-tych a 90-tych rokov. Ako ste vnímali obdobie tvorby „ponovembrovej“ ústavy⁴, za znením ktorej stál pán profesor?

Išlo o dve ústavy, do tvorby ktorých bol môj manžel zaangažovaný, o Ústavu Československej federatívnej republiky, a potom Ústavu Slovenskej republiky, kde síce komisii už predsedal pán minister prof. Čič⁵, no môj manžel tam už mal hotové niektoré state, ktoré boli pripravené ešte pre ústavu federácie, a keďže vyhovovali aj pre ústavu samostatnej Slovenskej republiky, použili sa do jej znenia.

Tvorba ústavy bola významným medzníkom v histórii právneho poriadku suverénneho Slovenska a stala sa základom pre ďalšie generácie. Ako vnímate potom jej posledné časté zmeny a pomerne rozsiahle novelizácie?

To nemožno vnímať pozitívne. Ústava je základný zákon štátu. Stojí na vrchole hierarchickej pyramídy právnych noriem a celý právny poriadok jej podlieha. Ústava vyjadruje jeho najvyššie hodnoty a upravuje všeobecné zásady ich uplatnenia. Právna úprava v ústave nemôže byť konkrétna ani detailná. Jej prípadné doplnky treba riešiť právnymi normami nižšej hierarchickej sily. Taký postup odporúča aj Komentár k Ústave Slovenskej republiky, ktorý vyšiel knižne v r. 1997 pri príležitosti piateho výročia prijatia Ústavy Slovenskej republiky. Tá sa však, aj keď už bola vo finálnom pripravenom znení, nerealizovala, a tak je tomu doposiaľ, i keď práca na rekodifikácii stále prebiehala.

Značnú časť svojho života ste sa venovali významnej akademickej a pedagogickej činnosti. Kde ste svoju kariéru začínali?

Po absolvovaní Právnickej fakulty Univerzity Komenského som tam zostala pôsobiť ako asistentka, keďže ma k tomu vyzvali. Pôvodne som mala inú myšlienku, chcela som byť sudkyňou. No vedenie univerzity a fakulty vybralo absolventov, ktorí mali dobrý prospech a ponúklo im miesto asistentov, keďže na fakulte bolo veľmi málo učiteľ'ov. Mala som šťastie, že som nastúpila na Katedru občianskeho práva, vtedy to bol ešte Ústav súkromného práva pod vedením profesora Lubyho⁶, chýrneho civilistu. To bola výhoda pre nás, ktorí sme na tej katedre pracovali, že sme mali možnosť s profesorom Lubym konzultovať. Jeho vzdelanie bolo rozsiahle. Tam som potom nadobudla kandidatúru (CSc.), ktorú som obhajovala, rovnako ako môj manžel, v Akadémii vied v Prahe, keďže v Bratislave nebolo na zostavenie skúšobných komisií dosť profesorov.

Obdobná pracovná náplň (akademická, resp. v odbore právo) je v rodinnom živote isto vzájomne obohacujúca, no zrejme aj vyčerpávajúca, ako to bolo u Vás?

Manžel bol vždy veľmi pracovne vyťažený. O tom svedčí jeho rozsiahla publikačná činnosť. Pedagogicky pôsobil na právnických fakultách v Bratislave a v Košiciach. Ako vedúci katedry občianskeho práva udržiaval pravidelný styk s právnu praxou formou seminárov k aktuálnym otázkam. Touto činnosťou obohatil výučbu na fakulte aj svoju vedeckú prácu.

Obaja ste boli s manželom publikačne aktívni. Z Vašej činnosti pochádza mnoho významných publikácií, možno považovať túto Vašu neúnavnú aktivitu za váš spoločný koníček?

Bohatá bola najmä publikačná činnosť môjho manžela, on začal veľmi skoro. Ako pomerne mladý vydal na fakulte prvú knihu „Dedičské právo“, a to bola kniha síce svojím rozsahom dosť skromná, ale svojím významom dôležitá, keďže kódexy z 50 rokov dedičské právo veľmi oklieštili. Niektoré tradičné inštitúty dedičského práva vtedy vypadli, ja by som poukázala najmä na dedičské zmluvy. Dedičské dohody boli celkom vypustené

z úpravy a ja ešte dúfam, keďže príprava nového občianskeho zákonníka nie je doposiaľ hotová, že dedičské dohody si tam nájdu ešte svoje miesto. Mali by veľmi dôležitú úlohu v právnej praxi, mohli by totiž preventívne predísť niektorým dedičským sporom u notárov a najmä na súdoch. Ďalšie publikácie môjho manžela sa týkali potom učebníc. Trikrát bola vydaná československá učebnica občianskeho a rodinného práva ako kolektívne dielo a môj manžel bol pri jednej edícii, z celkovo troch, aj hlavným redaktorom. To boli veľmi dôležité publikácie, určené predovšetkým študentom. Okrem toho pre potrebu bratislavskej a neskôr aj košickej právnickej fakulty vydával skriptá. Tie boli u študentov tak denného, ako aj diaľkového štúdia veľmi obľúbené, boli obsahom menšie ako učebnice, ale bolo v nich všetko, čo

bolo potrebné na štátnice. No, a potom vydal ďalšie monografie. Posledné boli „Poistenie občanov“ a „Služby v občianskoprávnej úprave“. To boli veľké publikácie. Moje publikácie sa týkali jednak rozvodu manželstva, teda manželského práva, jednak bezpodielového spoluvlastníctva manželov a potom osvojenia. Zahrnuli dôležité inštitúty rodinného práva.

V roku 2006 ste prevzali od prezidenta Slovenskej republiky, v mene Vášho manžela, štátne vyznamenanie Pribinov kríž I. triedy in memoriam, za významné zásluhy o hospodársky a sociálny rozvoj Slovenskej republiky v oblasti tvorby a aplikácie nového právneho poriadku Slovenskej republiky. Ak sa obzriete späť na váš spoločný život, nepochybne ste súčasťou týchto zásluh. Čo pre vás toto ocenenie predstavuje?

Štátne vyznamenanie je vždy uznanie práce jednotlivca a môj manžel vynikal po celý svoj život úžasnou pracovitosťou. On skutočne, však syn to môže potvrdiť, pracoval každodenne od rána do večera, prípadne v noci. Na poli slovenskej vedeckej civilistiky zanechal veľké dielo. Vyznamenanie si preto aj zaslúžil. Pravda, nebolo to jediné vyznamenanie, dostal aj iné, z obdobia Československa, z obdobia federatívnej republiky a od odborných spoločností, s ktorými spolupracoval doma i v zahraničí.

Každoročne (od roku 2000) odovzdáva redakcia Justičnej revue Cenu Karola Planka za literárne podnety a návrhy v právnej teórii a praxi. Ocenenie vzniklo ako prejav úcty Vášmu manželovi, ktorý celý svoj život a dielo zasvätil právu, rozvoju právnej vedy a slovenskej justícii⁷. Dalo by sa toto ocenenie teda vnímať ako prípadná motivácia pri tvorbe, či aplikácii práva?

Určite. Práve minulý týždeň⁸ som sa zúčastnila na odovzdávaní tohto ocenenia. Dostal ho prof. JUDr. Marek Števíček, PhD. za redakciu troch procesných kódexov a z radov študentov dostal ocenenie jeden mladý absolvent košickej fakulty Mgr. Martin Gregor, ktorý mal zvláštnu tému – literárnu. Napísal totiž prácu o právnej problematike vraždy v básnickom diele Pavla O. Hviezdoslava, Hájnikova žena. Ja sa teším vždy, keď vidím najmä mladých kolegov, ktorí majú záujem o odbornú literatúru, a okrem nej, ako tomu bolo v tomto prípade, aj krásnu literatúru.

Keďže Vás tu sprevádza syn, pán JUDr. Tomáš Plank ako aj vnučka JUDr. Iveta Planková, otázku o odovzdaní odkazu profesora Planka venujeme priamo im. Ako teda vnímate prácu, možno skôr poslanie, Vášho otca a starého otca v súčasnosti? Staviate na týchto základoch ďalej?

JUDr. Tomáš Plank: Môj otec a rodičia vôbec boli aj sú mojimi učiteľmi najmä doma, v období, keď som študoval, či aj neskôr, keď som pracoval ako advokát. Vždy som mal možnosť sa s nimi poradiť a možno aj práve preto, že sa rodičia venujú občianskemu právu, k nemu inklinujem aj ja a venujem sa občianskoprávnym kauzám z pozície advokáta od roku 1980. Už ako študent som bol vedeckou pomocnou silou na katedre trestného práva ako študentský asistent. Venoval som sa tu trestnému právu, no občianske právo je mojou celoživotnou záľubou. Odkaz teda pretrváva a snažil som sa samozrejme odovzdať ho aj dcére a byť jej naporúdz, aby so mnou mohla všetko konzultovať tak, ako som s mojimi ro-

dičmi mohol konzultovať ja. V dnešnej dobe, keď nemá vyučujúci takmer na študenta čas, je to potrebné. Za mojich študentských čias sa vyučujúci veľa venovali študentom. Aj môj otec býval na fakulte od rána do večera. Dnes to však už bežné nie je, preto zostávajú takéto debaty na domácej pôde.

JUDr. Iveta Planková: Ja by som veľmi rada pokračovala v šľapajach mojich starých rodičov. Vážim si to, že sa môžem pripravovať tu na Najvyššom súde Slovenskej republiky, kde môj starý otec pôsobil kedysi pred rokmi.

TEXT: Slávka Pukancová

Pozn.:

¹ na prípravu ústavného textu Československej federatívnej republiky, predchodcu slovenskej ústavy, bola vytvorená komisia, ktorej predsedal profesor Plank, preto často označovaná ako tzv. „Plankova komisia“

² v rokoch 1963 – 1970 tu pôsobil ako vedúci Katedry občianskeho a rodinného práva a v rokoch 1964-1966 ako dekan právnickej fakulty

³ január 1993-január 1996

⁴ mieniac ústavu vznikajúcu po novembri 1989. V rokoch 1986-1987 sa vytvorila myšlienka novej Ústavy Československej federatívnej republiky, príprava ústavného textu síce bola zavŕšená, nerealizovala sa však a tento text sa neskôr stal základom textu samostatnej slovenskej ústavy.

⁵ Dr. h. c. Prof. JUDr. Milan Čič DrSc. (* 2. január 1932, Zákamenné – † 9. november 2012, Bratislava) bol krátko pred Nežnou revolúciou od roku 1988 do 1989 ministrom spravodlivosti Slovenskej socialistickej republiky; od decembra 1989 do 27. júna 1990 bol predsedom vlády Slovenskej republiky (zdroj URL: <https://sk.wikipedia.org/wiki/>)

⁶ Prof. JUDr. Štefan Luby, DrSc. (* 5. január 1910, Liptovský Hrádok – † 10. október 1976, Bratislava) bol slovenský právnik, akademik ČSAV a SAV; rozpracoval teóriu právnej zodpovednosti. Ako asistent Právnickej fakulty UK v Bratislave napísal habilitačný spis „Peniaze a peňažné pohľadávky“. Po obhájení práce sa stal ako dvadsaťsedemročný docentom a o dva roky neskôr, po obhájení kvalifikačnej práce „Obyčajové právo a súdna prax“, bol vymenovaný za profesora Právnickej fakulty UK v Bratislave. (zdroj URL: <https://sk.wikipedia.org/wiki/>)

⁷ Štatút Ceny Karola Planka, Justičná revue 2/2000

⁸ pozn. red. 30. mája 2017

prof. JUDr. Karol Plank, DrSc.

rod. mesto: Bratislava

štúdium:

Právnická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave (neskôr tu aj DrSc., prof.)

profesijné a akademické činnosti:

Právnická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave

1963 – 1970 vedúci Katedry občianskeho a rodinného práva

1964 – 1966 dekan právnickej fakulty

1968 – 1970 prorektor Univerzity Komenského

Najvyšší súd Slovenskej republiky

január 1993 – január 1996 predseda Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

predseda senátu

Výber z publikačnej činnosti:

Dedičské právo (1954)

Majetkovoprávne vzťahy v rodine (1958)

Osobné užívanie bytov (1969)

Učebnica občianskeho práva (1969)

Služby v občianskoprávnej úprave (1984)

Poistenie občanov (1989)

Občianske právo s vysvetlivkami (1996)

Vyznamenania:

2006 – Pribinov kríž I. triedy In memoriam

prof. JUDr. Oľga Planková, CSc.

rod. mesto: Košice

štúdium:

Právnická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave (neskôr tu aj CSc., doc., prof.)

profesijné a akademické činnosti:

Právnická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave

Právnická fakulta Paneurópskej vysokej školy

Výber z publikačnej činnosti:

Manželstvo a rodina v ČSR (1956)

Rozvod manželstva v československom práve (1964)

Spoločné majetkové práva manželov (1968)

Rodinné právo učebnica (1978, 1979, 1982)

Osvojenie dieťaťa (1979)

Noví asistenti

Ďalší noví asistenti, ktorí prišli na Najvyšší súd SR nám odpovedali na naše otázky:

1. *Aké sú Vaše predchádzajúce skúsenosti v právnej oblasti? Kde ste pôsobili pred príchodom na Najvyšší súd SR?*
2. *Ktorá oblasť práva Vás najviac zaujíma a prečo? A naopak, ktorá Vás nezaujala a radšej ju prenecháte svojim kolegom?*
3. *Aké boli Vaše očakávania pred nástupom na Najvyšší súd SR a do akej miery sa naplnili?*

JUDr. Miloš Candrák, asistent sudcu NS SR, trestnoprávne kolégium

1. Počas štúdia na fakulte som pracoval u súdneho exekútora v Bratislave. Po vyštudovaní som išiel pracovať do Policajného zboru, kde som bol zaradený ako poverený príslušník na skrátenom vyšetrowaní.
2. Ako som vyššie spomenul, pracoval som v Policajnom zbore, kde som prichádzal do kontaktu najmä s trestným právom, ktoré ma aj najviac zaujalo. Svojim kolegom prenechám obchodné právo, pretože som s ním prichádzal veľmi málo do kontaktu a nie je mi také blízke ako iné oblasti práva.
3. Nemôžem hovoriť o špecifických očakávaniach, bol to pre mňa posun vpred v mojom živote a môžem po určitom čase skonštatovať, že to bol dobrý krok, pretože systém práce ako aj komunikácia so sudcami a kolegami je veľmi dobrá.

Mgr. Zuzana Haragová, asistentka sudcu NS SR, občianskoprávne kolé- gium

1. Po skončení štúdia som pracovala ako koncipient v advokátskej kancelárii v Bratislave a potom následne až do môjho nástupu na Najvyšší súd SR som vykonávala funkciu vyššieho súdneho úradníka na Okresnom súde Bratislava II a Bratislava V.
2. Tak ako je pre mňa zložité označiť iba jednu oblasť práva za tú najzaujímavejšiu, tak je pre mňa zložité určiť tú, ktorú by som najradšej prenechala svojim kolegom, pretože každá oblasť práva je svojím spôsobom zaujímavá.
3. Moje očakávania pred nástupom na Najvyšší súd SR sa naplnili na sto percent, pretože som očakávala, že systém práce bude zameraný v prvom rade na kvalitu a nie na kvantitu. Takisto som nadmieru spokojná s fungovaním spolupráce so sudcami a s kolegami, ktorí sú veľmi milí a ochotní. Dúfam, že sa mi do budúcnosti splní aj najdôležitejšie z očakávaní, ktorým je získanie nových poznatkov z predmetnej právnej oblasti, do ktorej som bola zaradená.

JUDr. Zuzana Igriniová, asistentka sudcu NS SR, občianskoprávne kolé- gium

1. Už počas štúdia na právnickej fakulte som pracovala ako právna asistentka v advokátskej kancelárii. Po ukončení štúdia som pôsobila ako odborný radca na okresnom úrade, odbore živnostenského podnikania a pred nástupom na Najvyšší súd Slovenskej republiky som pracovala ako advokátska koncipientka.
2. Primárnou oblasťou môjho záujmu je rozmanité odvetvie občianskeho práva, ktoré považujem za základnú a určujúcu súčasť systému súkromného práva ako takého. Počas môjho pôsobenia v advokácii ma však bavilo aj odvetvie správneho či obchodného práva. Nedovolím si povedať, že určitá oblasť práva ma nezaujíma, no keďže najmenej skúseností mám s oblasťou trestného práva, momentálne ju prenechám iným kolegom.
3. Očakávala som, že pri plnení jednotlivých pracovných úloh budem mať dostatok času na dôkladné naštudovanie danej problematiky s cieľom získať množstvo nových poznatkov, resp. prehĺbiť si tie nadobudnuté. Moje očakávania sa naplnili, pretože práca asistentky sudcu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je zatiaľ taká, ako som si ju predstavovala a so zaradením do občianskoprávneho kolégia som veľmi spokojná.

JUDr. Veronika Oremová, asistentka sudcu NS SR, trestnoprávne kolégium

1. V justícii pôsobím od júla 2013, čo je v podstate od ukončenia vysokoškolského štúdia. Pred príchodom na Najvyšší súd Slovenskej republiky som pracovala takmer 4 roky na Okresnom súde Bratislava II, kde som nabrala bohaté skúsenosti najmä v oblasti občianskeho a rodinného práva.
2. V súčasnosti som pridelená do trestnoprávneho kolégia, ktoré je svojou podstatou úplne odlišné od „občana a rodiny“, no o to viac zaujímavejšie a preto je pre mňa ťažké určiť tú najinteresannejšiu oblasť práva. Keby som si mala vybrať dnes, určite by to bolo trestné právo, nakoľko vždy si budujem sympatie k tomu, čo momentálne robím.
3. Pred nástupom na Najvyšší súd Slovenskej republiky som nemala veľké očakávania... Možnože som čakala zmenu, posun, resp. obohatenie poznatkov, či rozšírenie obzorov. No musím povedať, že už prvý mesiac prekonal moje očakávania, nakoľko práca tu je veľmi obohacujúca, najmä s ľuďmi, ktorí majú pre to zapálenie, a tým dokážu nakaziť aj ostatných.

Text: Dušana Remetová

Foto: Boris Urbančík

Fluktuácie

V najranejších fázach kozmu
drobné fluktuácie
umožnili
videnie hmotného sveta

Fluktuácie
ľudský mozog
počítač
nebo
peklo
raj

Život po živote
Pre pokazené počítače...?

Martin Vladik

Informačný občasník Najvyššieho súdu Slovenskej republiky | Forma: elektronická, vo formáte PDF | Šéfredaktor: Mgr. Boris Urbančík, Redaktori: Mgr. Ján Martvoň, Mgr. Slávka Pukancová, Mgr. Jana Pišová, Mgr. Dušana Remetová, Matej Jančošek, MSc | Redakčná rada: JUDr. Daniela Švecová – predsedníčka, JUDr. Jarmila Urbančová – podpredsedníčka, JUDr. Ivan Solej – člen, JUDr. Soňa Mesiarkinová – členka, JUDr. Anna Marková – členka, JUDr. Libor Duľa – člen, JUDr. Jozef Milučký – člen | Grafický návrh, technické a grafické spracovanie: JUDr. Juraj Oslanec | Adresa redakcie: DE IURE, Najvyšší súd Slovenskej republiky, Župné námestie č. 13, 814 90 Bratislava | E-mail: tlacove@nsud.sk | © Najvyšší súd Slovenskej republiky | Neoznačené fotky sú z archívu NS SR | Bratislava 2017 | ISSN 2453-8558